



יד ושם



המשרד לאזרחים ותיקים

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: גרינבוים	שם פרטי: נתן
---------------------------	---------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה:	גרינבוים	בלועזית	שם נעורים:
	Greenbaum		
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה:	נתן	בלועזית	תאריך לידה: 19 05 1927
	Nathan		מין: ז
מקום לידה (ישוב, מחוז):	בוריסלב	בלועזית	ארץ לידה: פולין
	Boryslaw		
שם פרטי של האב: יהודה לייב	שם פרטי ושם נעורים של האם:	שם פרטי ושם נעורים של האב: חנה גליצר	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם נעורים של האישה:	שם נעורים של האישה:	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז):	קטוביץ	בלועזית	ארץ המגורים: פולין
	Katowice		
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון "הנוער הציוני", ובתנועת: "מכבי הצעיר"	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ):	קטוביץ, ועוד ערים וכפרים בפולין ובגלות סיביריה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?			
האם היית במחנות? אילו ומתי? "ביכטואל" חבל נובוסיבירסק בסיביר			
מקום השחרור: אוזבקיסטן	תאריך השחרור מסיביר: 11 1941		
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? לארץ ישראל		
מקומות/מחנות בדרך לארץ: טהרן, בגדד, עבר הירדן	שנת העליה: 1942	שם האנייה: (אם עלה בדרך הים)	

אנא ספרי על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בבוריסלב פולין בשנת 1927. כשהייתי בן שלוש וחצי עברנו לקטוביץ עיר מסחר חדשה. היינו אבי שעסק במסחר, אמי

עקרת בית אח, אחות ואני. עד כיתה ה' למדתי בבית ספר יסודי ממלכתי שבו כולם היו יהודים. בנוסף למדתי פעמים בשבוע בבית

ספר עברי. הייתי חבר ב"הנוער הציוני" וב"מכבי הצעיר".

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):

הייתה חופשת קיץ. המשפחה התפזרה אבא במקום מרפא, אחי טייל בהרים, אחותי אצל דודה בעירה בשם רוזדול ואני אצל דודה

בעיר בז'וזוב. קטוביץ נכבשה מיד עם פרוץ המלחמה, אחותי הצליחה לחזור לאמא שנותרה בקטוביץ ואבא ואחי הצטרפו אלי.

כששמענו שהגרמנים מתקרבים אלינו ברחנו לדינוב. התלבטנו לאן הלאה. דודתי וילדיה חזרו לבז'וזוב. אנחנו המשכנו מזרחה.

הגענו לחלק הרוסי של פולין. לאחר מספר חודשים הרוסים העמידו בפנינו ברירה לקבל אזרחות סובייטית או לחזור לפולין תחת

הכיבוש הגרמני. החלטנו לחזור כדי להתאחד עם אמא ועם אחותי. בסוף יוני 1940 לקחו אותנו לתחנת רכבת והוכנסנו כ 60 איש

לקרון בהמות. התברר שלוקחים אותנו לסיביר. המסע היה בחלקו ברכבת וכשפסי הרכבת נגמרו המשכנו חלק מהזמן ברגל וחלק

באוניה. כמונו נלקחו כ- 250,000 אזרחים פולנים, רובם יהודים ופוזרו בכפרי עבודה בסיביר. אנשים סבלו מרעב, ממחלות,

מיתושים, מכינים ומפשפשים. ניסיונות למרוד עלו בחיי המנהיגים. הגענו למחנה עבודה ביער "ביכטואל". נאלצנו לבנות לנו את

המגורים חייבו אותנו לעבוד גם בשבת ובחגים. יהודי שסרב לעבוד ביום כיפור נעלם למחרת עם שלושת בניו. אוכל היה בקושי.

בפברואר 1941 קיבלנו מכתב אחרון מאמא ומאחותי שהצליחו לעבור לבז'וזוב. בספטמבר 1941, הגרמנים פלשו לרוסיה.

היה הסכם בין סטאלין וסיקורסקי ראש הממשלה הפולנית הגולה בלונדון שמשחררים את כל גולי סיביר שבמחנות העבודה.

את הצעירים מגייסים לצבא "אנדרס", חלקם יצטרפו לצבא הרוסי וחלקם יועברו להילחם במזרח התיכון. התחלנו במסע תחילה

בעגלה ובהמשך ברכבת. נסענו דרומה שבועיים דרך קזחסטן לאוזבקיסטן עד שאמרו שהרכבת לא ממשיכה לנסוע יותר.

התמקמנו בחורשה. אני שכבתי על המזוודה עם כל התמונות וקצת אוכל וכשקמנו בבוקר נעלמה המזוודה. בהמשך לקחו אותנו

לקולחוז שם עסקנו בקטיף כותנה. אוכל היה עדין חסר והציעו לנו להצטרף לחופרי תעלה תמורת 3 פיתות ליום ואני הצטרפתי.

אחרי שלושה ימים חליתי בטיפוס ובהמשך גם אבא חלה ואושפזנו בבית החולים. כשיצאנו התברר שגנבו את כל חפצינו. אחי

התגייס לצבא "אנדרס". שמענו שאזרחים פולנים מוסעים לתחנת הרכבת ומשם למחנה צבאי בטהרן והחלטנו להצטרף. כשהגענו

הפקיד שמע שאנו יהודים הוא סירב לרשום אותנו. נאלצנו ללכת ברגל לתחנת הרכבת כשהגענו לנמל התברר שמעלים את

האנשים לאניה רק לפי רשימה, היינו בקרון מספר 62 מתוך 64. מאחר ולא הופענו ברשימה גנבתי לאחראי הקרון את הרשימה

וקרעתי אותה כשהגיע השעה לעלות ולא נמצאה הרשימה נאלצו להעלות את כולם כולל אותנו.
בהגיענו לנמל הפרסי העלו אותנו על משאיות והגענו למחנה צבאי בטהרן שנוהל על ידי פולנים. בטהרן ישבה נציגת הסוכנות
שדאגה לנו לסרטיפיקטים. היה פסח והוזמנו על ידי משפחה פרסית לליל הסדר, ישבנו אצלם על השטיחים ואכלנו אורז דבר שלא
היה מקובל אצלנו. הוחלט לצרף אותנו לשיירה צבאית פולנית שנוסעת לפלסטינה. כדי שנראה כמו חיילים תפרו לנו חולצות
ומכנסיים קצרים מחקי. אבא שהיה איש דתי עם זקן נאלץ גם הוא ללבוש קצרות. הגענו דרך בגדד לחבניה שם שהינו באוהלים
חודש ימים בחום של 50 מעלות. המשכנו בדרך ופגשנו משאיות עם נהגים מארץ ישראל, דרך גשר בנות יעקוב הגענו לארץ
בסוף יוני 1942. נלקחנו לקסטינה שהיה מחנה של הצבא הפולני. שם רצו לגייס אותי לגדנ"ע הפולני. הסוכנות שלחה בלילה
אוטובוס הוציאו אותנו ונלקחנו למושב נטעים. התברר שיש לנו סרטיפיקטים אך אין לנו חותמת כניסה לארץ לכן אנחנו בלתי
ליגליים בארץ. לקחו אותנו לאשדות יעקוב עברנו על נהר הירדן לגדה המזרחית, התפלשנו בעפר ועם בגדים קרועים הגענו למעבר
הגבול מן הצד הירדני. החתימו לנו את הניירות ועברנו לארץ שם חיכה לנו אוטובוס שהביא אותנו למחנה עולים בתל אביב.
אמא, אחותי והדודה עם שנים מילדיה נלקחו ברכבת למחנה השמדה ב"בלז'ץ. אחותי כתבה את המידע על פתק וזרקה מהרכבת.
איכר מצא את הפתק ומסר לבן דודי שהסתתר בסביבה וכך נודע לנו על גורלן. אחי עלה לארץ ב-1948 דרך קפריסין. אבי גר
ועבד בתל אביב עד מותו בשנת 1958.
נא ספרי/ על חיין בארץ
(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):
לימודי שנתיים בכפר נוער במגדיאל, המשכתי ללמוד לבגרות בפרדס חנה. כשסיימתי נשלחתי למחנה עקורים בגרמניה ועסקתי
בהכנת נוער לעליה. ליוויתי שיירות של עולים מגרמניה למרסי. נשלחתי לאוסטריה כנציג המדינה לטקס ציון הקמת המדינה.
בהמשך נשלחתי לשוויץ לארגון תנועת הצופים. חזרתי לארץ והצטרפתי לצוות שהקים את כפר הנוער ניצנים. ב-1950 התגייסתי
לצה"ל, גדוד 13 בגולני תחת פיקודו של גנדי. 50 שנה לאחר מכן נכדי שרת בגדוד הזה. אחרי השחרור חזרתי לפרדס חנה כמורה
ומדריך. ב-1953 התחלתי ללמוד לתואר ראשון ושני בספרות ומדעי המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים. נישאתי ונשלחתי
על ידי הסוכנות לטורונטו בקנדה. בהמשך נשלחתי לפילדלפיה שם סיימתי תואר דוקטור לספרות. לאחר שחזרתי עבדתי כמפקח
ארצי על החינוך העל יסודי הממלכתי דתי, עד יציאתי לגמלאות ב-1992. יש לי ארבע בנות כולן נשואות ובורכתי עד כה ב-15
נכדים ו-15 נינים. רעייתי רחל נפטרה בשנת 2007. משנת 2008 אני גר בדיוור מוגן "אחוזת בית הכרם".
במהלך השנים כתבתי מספר ספרים: ספר לימוד על רבי יהודה הלוי. ספר אוטוביוגרפי בשם "בדרכים ובצידי הדרכים", על חיי
מלידתי ועד עלייתי ארצה. ספר שני בשם "שלוש עונות" מספר על חיי בארץ והשליחות במחנות העקורים. כמו כן פרסמתי ארבעה
ספרי שירה: "מעבר לאבך", "שירים אפילים", "שירים על קצה העט" ו"קרן שבורה פותחת שערים".